

Jachtseizoen geopend en jagers worden met de dood bedreigd

BRON: [NP01](#)

Jagers worden regelmatig bedreigd door dierenactivisten. Jager Heidi Looy ontving onlangs een doodsbedreiging en is het zat. Het statenlid greep de opening van het jachtseizoen aan om in het programma *5 Dagen* aan de bel te trekken: “Jagers schieten niet zomaar wat in het rond. Wij beheren de aantallen om de biodiversiteit te beschermen.”

Plezierjacht

Zo is dit jaar bepaald dat tot en met eind januari fazanten, hazen en houtduiven mogen worden bejaagd. “Niet beheren is creperen”, aldus Looij. “Dan krijg je ziektes, aanrijdingen omdat reeën elkaar verdrijven en schade aan gewassen en bomen.” Heidi Looy trekt 2 tot 3 keer per week ‘s morgens rond 5 uur het veld in. Dan geniet ze intens van de wakker wordende natuur. “Ik zit dan ergens langs de slootkant en hoor vlakbij een uil vliegen.” Ook al doet ze dit met veel plezier, ze zou het absoluut geen ‘plezierjacht’ willen noemen. “Het schieten van een dier is een grote verantwoordelijkheid, dat moet je heel zorgvuldig doen.”

Doodsbedreiging

Dierenactivisten zien dit anders. ‘Wie een dier bejaagt moet toch minstens een harteloos persoon zijn’, valt er op de website van Animal Rights te lezen. Activisten zoeken Looy dan ook regelmatig op op haar landgoed van 40 hectare dat ze ooit van haar vader erfde. “Dat is heel intimiderend”, vertelt Looy. “Ik woon aan het water en dan varen ze achter mijn huis langs om te filmen en lawaai te maken.” Toen ze onlangs op het

provinciehuis een doodsbedreiging per post ontving was voor haar de maat vol. Er wordt nu DNA onderzoek gedaan en Heidi heeft een noodknop gekregen waarmee ze direct met de politie in contact staat. Ook zijn er camera's bij haar in huis ophangen. "Ik ben op mijn hoede en dat beperkt mij in mijn levensvreugde."

Ganzen met hagel

Looij heeft contracten met boeren om te voorkomen dat er gewasschade optreedt. Jaarlijks keert de overheid de boeren voor 55 miljoen aan geregistreerde schades uit. Jagers proberen de aantallen ganzen omlaag te brengen. Maar dierenactivisten wijzen op een onderzoek van de Universiteit van Wageningen dat stelt dat in 40% van de ganzen hagel wordt teruggevonden. "Natuurlijk schiet je weleens mis maar netten spannen veroorzaakt nog veel meer dierenleed omdat dieren daarin verstrikt raken." Het excuus dat de natuur zichzelf in balans kan houden, verwijst Looij naar het rijk der fabelen. "Wij hebben hier in Nederland geen echt grote natuurgebieden, wij hebben aangelegde parken. Naast de 18 miljoen inwoners, hebben we veel landbouwgebieden en wat kleine Natura 2000 gebieden. Wil je die allemaal naast elkaar laten bestaan, dan zal je moeten beheren."

Stelselwijziging

In plaats van jagers aan banden te leggen, zouden ze meer ruimte krijgen stelt BBB Eerste Kamerlid Eric Kemperman. Hij zegt dat er een stelselwijziging in de maak is die de jagers meer zeggenschap geeft over hoeveel en op welke dieren er gejaagd mag worden. Nu bepaalt Sovon dat, een vereniging van vrijwillige vogeltellers en onderzoekers. Deze organisatie levert data aan om te bekijken welke dieren bejaagd mogen worden. Kemperman: "Jagers hebben beter zicht op de aantallen want dat zijn de ogen en oren van het veld."

Corrigeren

Deze stelselwijziging is noodzakelijk om te voorkomen dat er ziektes uitbreken onder hazen en konijnen omdat ze te weinig bejaagd worden, vindt hij. Kemperman hoopt dat Staatssecretaris Rummenig van Natuurbeheer begin volgend jaar de stelselwijziging doorvoert. Critici zullen erop wijzen dat jagers willen jagen en zo de aantallen zullen opvoeren. Maar volgens Kemperman is daar geen sprake van omdat jagers zichzelf zullen corrigeren: "Jagers zullen nooit teveel jagen want dan hebben ze volgend jaar niets meer om op te jagen."

Kosten explosie voor faunaschade door vogels in Provincie Noord-Holland

De motie Akerboom, die op 23 oktober 2023 werd ingediend, heeft aanzienlijke financiële en administratieve gevolgen voor de provincies en grondbezitters. De belangrijkste problemen die naar voren kwamen waren de financiële impact van schadevergoedingen voor landbouwgewassen, omdat de provincies hiervoor verantwoordelijk zouden worden. Daarnaast bleek de onderbouwing om drie diersoorten van de landelijke vrijstellingslijst te halen complex, wat leidde tot discussies over de strengheid van de beoordeling van de Staat van Instandhouding (SvI) van veelvoorkomende diersoorten.

Het schrappen van bepaalde soorten van de vrijstellingslijst zou bovendien leiden tot extra administratieve lasten voor grondbezitters en beheerders. Dit staat in contrast met de wens om het faunabeheer in Nederland meer in lijn te brengen met de Europese regelgeving en de administratieve druk te verlichten. De Jagersverenigingen verwelkomen daarom de BBB-motie, die deze bezwaren erkende en werd aangenomen.

De provincie Noord-Holland staat daarom voor aanzienlijke financiële uitdagingen vanwege de toenemende schade aan landbouwgewassen door vogels, zoals de houtduif en verschillende ganzensoorten. De faunaschade neemt fors toe, vooral door een uitspraak van de Raad van State die de jacht op houtduiven beperkt. In 2023 werd al ruim 15 miljoen euro aan faunaschade uitgekeerd, en voor 2025 wordt bijna 23 miljoen euro verwacht, een verviervoudiging ten opzichte van tien jaar geleden.

PvdA-Statenlid Tino Wallaart sprak van een “kostenexplosie” en zijn collega van D66, Sijmen Mulder, omschreef het als een “groot lek” in de begroting, met de oproep voor meer actie van het college. Verantwoordelijk gedeputeerde Jelle Beemsterboer erkende de problematiek en wees erop dat de stijging voornamelijk te wijten is aan de beperkingen rond de jacht op houtduiven. Om de jacht weer mogelijk te maken, is eerst wetenschappelijk onderzoek nodig, dat echter nog niet is gestart. Telers moeten nu terugvallen op vogelverschrikkers en andere niet-dodelijke preventiemethoden, die weinig effectief blijken te zijn.

Naast de houtduiven vormt ganzenschade een blijvende kostenpost, met vooral schade aan graslanden door grauwe ganzen, kolganzen en brandganzen. De vergoeding voor ganzenschade blijft naar verwachting rond de 12 miljoen euro,

maar Beemsterboer voorspelt dat dit probleem de komende jaren blijft aanhouden. Samen met andere provincies werkt Noord-Holland aan een plan om de ganzenschade te beperken, maar het doden van grote aantallen ganzen blijft een controversiële oplossing.

Definitief besluit Provincie Zuid-Holland damherten Hoeksche Waard

Gepubliceerd op 9 oktober 2024

Na het verwerken van de zienswijzen op het concept-Besluit heeft de Omgevingsdienst Haaglanden namens de provincie Zuid-Holland definitief besloten om de verwilderde damherten in de Hoeksche Waard tot 0 terug te brengen.

Provinciale Staten hebben op 8 maart 2023 geconstateerd en vastgelegd dat buiten specifieke gebieden (verwilderde) damherten niet thuishoren in Zuid-Holland. Binnen de provincie zijn De Amsterdamse Waterleidingduinen het leefgebied voor damherten, daarbuiten komen van nature geen damherten voor en is er ook geen ruimte voor. In 2000 zijn er in de Hoeksche Waard 3 damherten ontsnapt uit een hertenkamp. Zij zijn verwilderd en hebben zich daarna vermenigvuldigd. Zuid-Holland is een provincie met weinig ruimte waar zowel mens, dier, natuur en bedrijven een plek zoeken. Deze zoektocht naar balans is soms ingewikkeld en vol tegenstrijdige belangen. De verwilderde groep damherten heeft een grote voedselbehoefte en een steeds grotere impact op de natuur, verkeersveiligheid en de landbouwgewassen.

Bij de laatste, volgens protocol uitgevoerde telling in het voorjaar werden 69 damherten in de Hoeksche Waard geteld. Sindsdien hebben zij zich voortgeplant en de verwachting is dat op dit moment de groep van 3 is uitgegroeid tot een flinke roedel van een kleine 100 dieren. Onafhankelijk onderzoek toont aan dat er op de Hoeksche Waard geen natuurlijk evenwicht kan ontstaan zonder actief ingrijpen. Vrijwel alle betrokken partijen zijn het er mee eens dat de populatie verwilderde damherten niet ongebreideld door kan groeien, waardoor ingrijpen noodzakelijk is.

Geen alternatieven

Onafhankelijk onderzoek laat ook zien dat alternatieven zoals wegvangen of sterilisatie dieronvriendelijk en wettelijk of praktisch onuitvoerbaar zijn. Afschot is de enige en meest diervriendelijke mogelijkheid. De provincie heeft naar aanleiding van het advies besloten om de verwilderde populatie binnen 5 jaar terug te brengen tot 0. Deze beslissing is in lijn met het door Provinciale Staten vastgestelde [Soortenbeleid \(opent in nieuw venster\)](#).

Door niet te kiezen voor het beheren van de populatie maar

terug te gaan naar 0 wil de provincie de toenemende overlast, onveilige verkeerssituaties en schade aan gewassen en de biodiversiteit voorkomen. Ook wordt voorkomen dat jaarlijks damherten gedood moeten worden om de populatie op een beheersbaar aantal te houden. Dat zou namelijk betekenen dat er op de lange termijn veel meer dieren gedood zouden worden. Bovendien wordt voorkomen dat de herten te maken krijgen met gezondheidsproblemen als gevolg van inteelt. Dit is namelijk het onvermijdelijke gevolg als de populatie beheerd zou worden op een aantal van enkele tientallen exemplaren.

Uitvoering definitief besluit

Na het verwerken van de zienswijzen op het concept-besluit heeft de provincie definitief besloten om de verwilderde damherten in de Hoeksche Waard tot 0 terug te brengen. Nu er een definitief besluit ligt kan de provincie overgaan tot het ingrijpen in de bestaande populatie. De provincie houdt er echter rekening mee dat direct belanghebbenden na het bekend worden van dit definitieve besluit bij de rechter in beroep zullen gaan.

Zolang er geen uitspraak van de rechter is zullen, met inachtneming van de door Provinciale Staten aangenomen motie, niet alle damherten worden geschoten om geen onomkeerbare situatie te creëren. Pas als de rechtbank uitspraak heeft gedaan zal de groep damherten in de Hoeksche Waard via afschot gereduceerd worden tot 0. In maximaal 5 jaar tijd moet dit proces zijn afgerond. De komende 6 weken worden gebruikt door de faunabeheereenheid om afspraken te maken met de faunabeheerders. In die periode zal er nog niet worden overgegaan tot afschot.

Meer informatie over dit besluit vind je op de [webpagina](#).

Cursus Ganzenbeheer Stichting Jachtopleidingen Nederland

[Cursus Ganzenbeheer SJN okt 2024](#) [Downloaden](#)

Limburgse ontheffing voor bestrijden van kraaien met een vangkooi blijft in stand

De rechtbank Limburg heeft op maandag 2 september de beroepen van de stichtingen Fauna4Life en Animal Rights tegen de ontheffing die Gedeputeerde Staten van Limburg hadden verleend aan de Stichting Faunabeheereenheid Limburg voor de inzet van vangkooien voor het vangen en doden van zwarte kraaien ongegrond verklaard. De rechter oordeelt dat de ontheffing niet strijdig is met de Wet natuurbescherming.

Het Limburgse college verleende de ontheffing aan de Faunabeheereenheid ter bescherming van weide- en akkervogels in daarvoor aangewezen soortbeschermingsgebieden. De rechtbank stelt dat de voorschriften die het provinciebestuur aan de ontheffing heeft verbonden niet in strijd met de wet.

Er bestaat geen andere bevredigende oplossing en de bestrijding van de kraaien is nodig ter bescherming van flora en fauna en leidt ook niet tot verslechtering van de staat van instandhouding van zwarte kraaien. Daarom verklaart de rechtbank de beroepen van de stichtingen ongegrond.

Meer informatie is te vinden in [de uitspraak van de rechtbank Limburg](#).

Meer mogelijkheden voor schadebestrijding ganzen in Zeeland

Het provinciebestuur van Zeeland heeft nieuwe maatregelen ingevoerd om de populatie grauwe ganzen en brandganzen te beheersen, omdat de groei van deze populaties aanzienlijke schade aan landbouwgewassen veroorzaakt. De provincie heeft nu toestemming gegeven aan jagers om de dieren te lokken met voedsel of geluiden, en hen ruimere schietmogelijkheden gegeven, inclusief de mogelijkheid om tijdens de schemering te jagen. Ook mogen jagers ganzen met een mes doden om het lijden van gewonde dieren te verlichten, wat eerder verboden was.

Het besluit is genomen omdat de eerdere maatregelen niet voldoende bleken te zijn om de schade te beperken, wat leidde tot toenemende schadeclaims van boeren die inmiddels oplopen tot twee miljoen euro. De provincie streeft ernaar om de populatie binnen de internationale afspraken te houden, waarbij een minimumaantal ganzen wordt gewaarborgd voor het

behoud van de soorten.

Hoewel er afgelopen zomer sprake was van het vergassen van ganzen tijdens de broedperiode, is dit plan uiteindelijk niet uitgevoerd, mede door kritische reacties van de Europese Commissie.

PDF bestand

[Vergunning Faunabeheereenheid voor aanvullende middelen populatiebeheer grauwe gans en brandgans](#)
[2.38 MB download](#)

Voorwaarden ondersteunend afschot overwinterende ganzen Fryslân

Vanaf 5 oktober kan gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om ondersteunend afschot uit te voeren op overwinterende trek ganzen.

De voorwaarden die daarvoor gelden staan in bijgaand document.

**Ter verduidelijking aanvraag meldingbewijs en daaraan

gekoppelde rapportage verplichting;

In de voorwaarden voor het vergunning-vrij gebruik van ondersteunend afschot is opgenomen dat de grondgebruiker een meldingsbewijs moet hebben aangevraagd en dat voor het gemelde geval een rapportage verplichting geldt. Hieraan wordt voldaan door een schademelding (melding van dreigende schade) te doen in het Schade Registratie Systeem (SRS) en het afschot te melden in het Faunaregistratie Systeem (FRS). Melding en rapportage bestaan uitsluitend digitaal. Er is geen document om te printen en er hoeft ook geen document te worden meegenomen in het veld. Bij controle kan worden verwezen naar het betreffende meldingsnummer in SRS. De procedure is daarmee gelijk aan voorgaande jaren.

FBE Fryslân

[241004 Voorwaarden ondersteunend afschot overwinterende trekganzenDownloaden](#)

ZLTO: 'Extra geld voor ganzenschade in Zeeland geboren uit armoede'

De provincie Zeeland heeft besloten om nog eens ruim 750.000 euro vrij te maken voor het vergoeden van faunaschade, bovenop het eerder gereserveerde budget van 2,1 miljoen euro. Deze aanvullende financiële maatregel is vooral het gevolg van de toenemende overlast door ganzen, met name voor agrarische ondernemers die schade aan hun gewassen ondervinden.

Het extra budget is noodzakelijk omdat de schade door ganzen, vooral in wintergraan, veel hoger is dan verwacht. Hendrik Jan ten Cate, bestuurder van de Zuidelijke Land- en

Tuinbouworganisatie (ZLTO), stelt dat deze toename het gevolg is van falend beleid uit het verleden, waarbij het beheer van de ganzenpopulatie te beperkt was. De huidige schade zou drie tot vier keer zo hoog zijn als voorheen.

Het nieuwe provinciebestuur heeft al eerder aangegeven zich actief in te zetten om de schade door foeragerende ganzen te verminderen. Gedeputeerde Wilfried Nielen (BBB) verklaarde dat alle ganzen die mogen worden bejaagd, ook daadwerkelijk bejaagd moeten worden. Ten Cate benadrukt dat een intensiever beheer van de ganzen noodzakelijk is, wat vraagt om betere jachtstrategieën en het beperken van veilige rustgebieden voor ganzen tot natuurgebieden.

Ondanks het in 2015 vastgelegde “ganzenakkoord”, waarin winterrust voor bepaalde soorten ganzen is opgenomen, wordt het probleem nog steeds als onvoldoende aangepakt gezien. Ten Cate wijst op de beperkingen in de afschotvergunningen en de ineffectiviteit van de huidige maatregelen, die de ganzen slechts verplaatsen in plaats van de schade daadwerkelijk te verminderen. Het nieuwe interprovinciale ganzenplan, waaraan ZLTO meewerkt, moet dit probleem helpen oplossen.

**Provincie Utrecht – Haas,
konijn en kleine
marterachtige voortaan
beschermd bij ruimtelijke**

activiteiten

Sommige ruimtelijke activiteiten kunnen schadelijk zijn voor beschermde diersoorten. Denk aan het rooien van bomen, baggeren, slopen of bouwen. Er moeten dan maatregelen genomen worden om schade te voorkomen of te beperken en er kan een vergunning nodig zijn. Vanaf 1 september 2024 geldt dit in de provincie Utrecht ook voor hazen, konijnen en kleine marterachtigen.

Bij ruimtelijke activiteiten is een initiatiefnemer verplicht te kijken naar negatieve effecten voor beschermde diersoorten, zoals vleermuizen. Voor hazen, konijnen en de kleine marterachtigen bunzing, hermelijn en wezel, geldt deze verplichting (nog) niet. Zij staan namelijk op de provinciale 'Lijst vrijgestelde soorten' wat betekent dat bij ruimtelijke activiteiten in leefgebieden van deze soorten geen vergunningen nodig zijn. Hier komt vanaf 1 september 2024 in de provincie verandering in. De 'staat van instandhouding' van hazen, konijnen en kleine marterachtigen is ongunstig. Dat wil zeggen dat het niet goed gaat met deze diersoorten. Het opnemen van deze soorten op de vrijstellingslijst is daardoor niet langer mogelijk. Provinciale Staten hebben op 7 februari 2024 besloten deze soorten van de vrijstellingslijst af te halen. Enkele andere provincies hebben deze beslissing ook al genomen.

Onderzoek is verplicht

De provincie heeft besloten dat activiteiten in leefgebieden van de haas, het konijn en kleine marterachtigen vanaf 1 september 2024 niet langer zijn vrijgesteld van de verbodsbepalingen zoals genoemd in de Omgevingswet. Concreet betekent dit dat wie bijvoorbeeld wil bouwen in een omgeving

waar hazen, konijnen of kleine marters kunnen voorkomen, eerst moet onderzoeken of de diersoorten hier aanwezig zijn, en of de werkzaamheden invloed hebben op deze dieren. Zijn er negatieve effecten op de soorten te verwachten, dan moet een Omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit aangevraagd worden. De provincie toetst deze vergunningaanvragen.

Informatie over maatregelen

De provincie Utrecht heeft voor hazen en konijnen een speciaal toetsingskader opgesteld. Daarin staat hoe u kunt onderzoeken of in een gebied hazen en konijnen aanwezig zijn en welke maatregelen u kunt nemen om schade te voorkomen of te beperken. Voor de kleine marterachtigen staat deze informatie in een landelijk kennisdocument dat door BIJ12 is opgesteld. De werkwijze van de provincie Utrecht wijkt hier op een aantal onderdelen, zoals de benodigde onderzoeksinspanning, wel vanaf. Bekijk voor meer informatie de [handleiding Aanvraag vergunning flora- en fauna-activiteit bij ruimtelijke ingrepen](#).

Bekijk het [toetsingskader konijn](#), [toetsingskader haas](#) en het [kennisdocument kleine marterachtigen](#). [externe link](#)

Documenten

- [Toetsingskader Konijn Provincie Utrecht, juni 2024 \(pdf, 2.39 MB\)](#)
- [Toetsingskader Haas Provincie Utrecht \(pdf, 3.44 MB\)](#)

Zie ook

- [Werkzaamheden met gevolgen voor beschermde dieren of planten \(flora- en fauna-a...](#)

[Bij12: Kennisdocument kleine marterachtigen externe link](#)

Geen wapenverlof om schapen tegen wolf te beschermen

De minister van Justitie en Veiligheid hoeft geen wapenverlof te verlenen voor het voorhanden hebben en dragen van een vuurwapen met het oog op verdediging van schapen tegen wolvenaantallen. Dat heeft de rechtbank Noord-Nederland donderdag 26 september bepaald. De minister moet een wapenverlof verlenen als de aanvrager daar een redelijk belang bij heeft. De rechtbank oordeelt dat de minister terecht het wapenverlof heeft geweigerd omdat eiser dit redelijke belang niet heeft.

De
ei
se
r
va
n
he
t
ve
rl
of
is
ja
ge
r
en
hi
j
is

do
or
ee
n
ve
eh
ou
de
r
ge
vr
aa
gd
om
sc
ha
pe
n
te
be
sc
he
rm
en
te
ge
n
wo
lv
en
do
or
de
ze
wo
lv
en

af
te
sc
hi
et
en
op
he
t
mo
me
nt
da
t
er
ee
n
wo
lv
en
aa
nv
al
pl
aa
ts
vi
nd
t.
De
sc
ha
pe
n
va
n
de

ve
eh
ou
de
r
zi
jn
in
ma
ar
t
20
22
aa
ng
ev
al
le
n
do
or
ee
n
wo
lf
en
de
ve
eh
ou
de
r
vr
ee
st
da
t

in
de
to
ek
om
st
me
er
aa
nv
al
le
n
zu
ll
en
pl
aa
ts
vi
nd
en
. Ei
se
r
he
ef
t
om
di
e
re
de
n
ee
n

wa
pe
nv
er
lo
f
aa
ng
ev
ra
ag
d
op
gr
on
d
va
n
de
We
t
wa
pe
ns
en
mu
ni
ti
e.

Met het wapenverlof dat eiser heeft aangevraagd kan de minister geen toestemming verlenen voor het afschieten van een wolf. Dit doel kan eiser met deze procedure niet bereiken. De omgevingsvergunning voor het doden of verstoren van de wolf moet op grond van andere wet- en regelgeving worden aangevraagd.

De rechtbank oordeelt dat de minister terecht heeft bepaald dat de situatie die eiser heeft beschreven – waarin hij schapen wil verdedigen bij een acute wolvenaantal – geen uitzonderlijk geval is waarbij een redelijk belang bij een wapenverlof op grond van zelfverdediging bestaat. Om die reden heeft de minister het wapenverlof terecht geweigerd.

Van belang is dat eiser zich ten opzichte van andere jagers en veehouders niet in een bijzondere positie bevindt. Daarbij is niet gebleken dat er geen wolfwerende maatregelen genomen kunnen worden of dat deze maatregelen niet volstaan ter bescherming van de schapen. Ook kan niet worden vastgesteld dat eiser en de veehouder ter bescherming van de schapen bij een aanval niet tijdig een beroep kunnen doen op de autoriteiten.

Meer informatie is te vinden in [de uitspraak van de rechtbank Noord-Nederland](#).

bron: [Rechtbank Noord-Nederland](#), 26/09/2024